

Sygn. akt I C 215/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodnicząca: SSR Małgorzata Michalska-Księżyk

Protokolant: sekr. sądowy Agata Drachal

po rozpoznaniu w dniu 2 czerwca 2016 r. na rozprawie sprawy

z powództwa (...) **z siedzibą w W.**

przeciwko **A. B.**

o zapłatę

- zasądza od pozwanej **A. B.** na rzecz powoda (...) **z siedzibą w W.** kwotę 27.536,22 zł (słownie: dwadzieścia siedem tysięcy pięćset trzydzieści sześć złotych 22/100) z odsetkami ustawowymi od dnia 08.08.2014r. do dnia 31.12.2015r., a od dnia 01.01.2016r. do dnia zapłaty z odsetkami ustawowymi za opóźnienie oraz kwotę 3.798,31 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 2.400 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- dalszymi kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa.

I C 215/15

UZASADNIENIE

(...) w W. wystąpił przeciwko A. B. z powództwem o zapłatę kwoty 27.536,22 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 08.08.2014 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

W uzasadnieniu wskazano, iż w powód jest następcą prawnym (...) Banku S.A. na podstawie zawartej z bankiem umowy cesji wierzytelności. Dług wobec pozwanej wynika z zawartej przez nią umowy o kredyt detaliczny o numerze (...). Bank wypłacił A. B. umówioną kwotę kredytu, natomiast pozwana pomimo upływu terminu do spełnienia świadczenia nie zwróciła umówionej kwoty.

Od wydanego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwana wniosła sprzeciw kwestionując w całości obowiązek zapłaty.

Uzasadniając swoje stanowisko pozwana zaprzeczyła, aby kiedykolwiek zawierała z (...) Bankiem S.A. umowę kredytu dochodzoną pozwem. Zakwestionowała autentyczność dokumentu umowy kredytu załączonej do pozwu i wskazała, że nie składała podpisu pod treścią zawartą w tym dokumencie. Według oświadczenia pozwanej, podpis jaki widnieje na dokumencie nie został przez nią złożony. Zarzuciła również brak wskazania w treści umowy numeru PESEL i odpisu dowodu osobistego pozwanej.

Pismem procesowym z dnia 09.06.2015 r. (k.100-102) strona powodowa sprecyzowała, że zadłużenie strony pozwanej według stanu na dzień sporządzenia pozwu w niniejszym postępowaniu wyniosło 27 536,22 zł, na które składają się: należność główna w wysokości 8 924,79 zł, odsetki umowne w wysokości 1 208,96 zł naliczone przez poprzednika

prawnego powoda, odsetki karne w wysokości 16 417,08 zł, naliczone przez poprzednika prawnego powoda, oraz odsetki ustawowe od kapitału w wysokości 8 924,79 zł, naliczone przez powoda od dnia 01.10.2013 roku do dnia wniesienia pozwu w niniejszej sprawie w wysokości 985,39 zł. Zgodnie z Umową Przelewu Wierzytelności z dnia 26 listopada 2013 roku powód nabył wierzytelność wraz ze wszelkimi prawami i roszczeniami, w tym roszczeniem o zaległe odsetki i koszty. Na tej podstawie powód jest uprawniony do wyliczenia odsetek ustawowych od kapitału od dnia 1.10.2013 roku tj. dnia następnego po dacie wyliczenia wartości nominalnej portfela określonej w Umowie Przelewu Wierzytelności z dnia 26 listopada 2013 roku w § 1 ust. 1 i przypadającej na 30.09.2013 roku. W związku z powyższym powód skapitalizował roszczenie o zapłatę odsetek ustawowych w ten sposób, że obliczył je według ustawowej stopy procentowej od wartości kapitału począwszy od dnia 1.10.2013 roku do dnia złożenia pozwu w niniejszej sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwana A. B. zawarła z (...) Bank S.A. w W. w dniu 03.11.2003 r. umowę o kredyt na zakup artykułów przemysłowych i usług nr (...). Na podstawie zawartej umowy bank udzielił kredytobiorcy kredytu w kwocie 10.107,59 zł na okres od 03.11.2003 r. do 03.11.2006 r. Pozwana zobowiązała się do spłaty kredytu w 36 ratach w wysokości miesięcznej 369,99 zł. Od przyznanego kredytu zgodnie z umową bank uprawniony był do pobrania prowizji bankowej w wysokości 6 % udzielonego kredytu. Zgodnie z umową, kredyt przeznaczony był na sfinansowanie zakupu odkurzacza K.. Kredyt oprocentowany został według zmiennej stopy procentowej, która w dniu podpisania umowy wynosiła 18,90 % w stosunku rocznym. Całkowity koszt kredytu obejmujący prowizję bankową oraz opłatę manipulacyjną wyniósł 4526,04 zł. Według § 3 pkt 3 umowy, w przypadku zmiennej stopy procentowej ostateczna wysokość całkowitego kosztu kredytu uzależniona została od poziomu kredytu w całym okresie kredytowania.

A. B. zapoznała się i zaakceptowała zawartą z bankiem umowę składając pod nią osobiście swój podpis. Pozwana w umówionym terminie otrzymanej kwoty kredytu nie zwróciła.

Dowód:

- oryginał umowy na zakup artykułów przemysłowych z dnia 03.11.2003r.,
- opinia biegłego grafologa k.134-144

W dniu 26.11.2013 r. powód zawarł z (...) Bank S.A. umowę przelewu wierzytelności nr (...) na podstawie której nabył od banku wierzytelność przysługującą mu wobec A. B. z tytułu zawartej umowy o kredyt nr (...). Pismem z dnia 16.12.2013 r. (...) Bank S.A. w W. poinformował A. B. o sprzedaży przysługującej mu wierzytelności wraz ze wszystkimi prawami związanymi z tą wierzytelnością na rzecz (...) w W..

Pismem z dnia 16.12.2013 r. powód także zawiadomił A. B. o cesji wierzytelności i wezwał do zapłaty kwoty 26.792,41 zł w terminie 7 dni od daty otrzymania zawiadomienia. Zakreślony termin upłynął bezskutecznie.

Dowód:

- zawiadomienie o przelewie wierzytelności i wezwania do zapłaty z dnia 16.12.2013r. wraz z dowodem wysłania k-35-41,
- umowa przelewu wierzytelności (...) k-44-61.

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie podlega uwzględnieniu.

Stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodów przedstawionych przez powoda. Dodatkowo przeprowadzono dowód z opinii biegłego grafologa. W zarzutach od nakazu zapłaty pozwana zaprzeczyła, aby kiedykolwiek zawierała z (...) Bank S.A. umowę kredytu, zakwestionowała autentyczność dokumentu umowy pożyczki

załączonej do pozwu i wskazała, że nigdy świadomie nie składała podpisu pod treścią zawartą w tym dokumencie. Uzupełniająco, sąd dopuścił dowód z przesłuchania pozwanej A. B..

W ocenie Sądu powództwo oparte na art. 2 ust.1 ustawy z dnia 20 lipca 2001 r. o kredycie konsumenckim obowiązującej w dacie nawiązania przez pozwanego stosunku prawnego zasługiwało na uwzględnienie. W myśl przepisu, przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę, na mocy której przedsiębiorca w zakresie swojej działalności, zwany dalej „kredytodawcą”, udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi kredytu w jakiegokolwiek postaci. Reżim odpowiedzialności kontraktowej opartej na tym przepisie został skonstruowany analogicznie jak w przepisach kodeksu cywilnego, co oznacza, że dłużnik odpowiada za niewykonanie czy też nienależyte wykonanie wynikającego z umowy zobowiązania. Zgodnie z art. 353 § 1 k.c. zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić.

W ocenie Sądu zgodnie z ogólną regułą wyrażoną w art. 6 kc to powódka powinna udowodnić, że pozwaną łączyła z (...) Bank S.A. umowa kredytu z dnia 03.11.2003 r., bowiem pozwana istnieniu takiej umowy zaprzeczała, natomiast pozwana winna wykazać okoliczności świadczące o wadliwości tej umowy. Przedmiotem sporu było istnienie pomiędzy pozwaną a zbywcą wierzycelności stosunku zobowiązaniowego opartego na umowie kredytu z dnia 03.11.2003 r., z którego wynikałoby zobowiązanie pozwanej do zwrotu na rzecz powoda – jako nabywcy wierzycelności żądanej pozwem kwoty. Jako dowód zawarcia umowy kredytu powód przedstawił w oryginale dokument zawierający pisemną umowę kredytu z dnia 3.11.2003 r. stanowiący dokument prywatny. Pozwana A. B. kwestionowała autentyczność swojego podpisu zamieszczonego na dokumencie zawierającym treść umowy kredytu.

W tym stanie rzeczy podstawowe znaczenie dla oceny wiarygodności dokumentu i autentyczności złożonego nań podpisu miał dowód z pisemnej opinii biegłego sądowego w zakresie ekspertyzy dokumentów i badania pisma ręcznego. Dokument z dn. 3.11.2003 r. stanowi w świetle przepisów kodeksu postępowania cywilnego dokument prywatny (art. 245 kpc w zw. z art. 244 kpc). Art. 245 kpc zawiera regulację, zgodnie z którą dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Innymi słowy, przepis ten przyjmuje domniemanie, że dokument, na którym podpis jest prawdziwy zawiera tekst pochodzący od osoby, która złożyła podpis. Zgodnie z ogólną regułą dowodową, strona twierdząca, że oświadczenie zawarte w dokumencie nie pochodzi od niej powinna okoliczność tę udowodnić, jako że zaprzecza prawdziwości dokumentu. Zgodnie z art. 253 kpc jeżeli strona zaprzecza prawdziwości dokumentu prywatnego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenie osoby, która je podpisała, od niej nie pochodzi, obowiązana jest okoliczności te udowodnić. A zatem na pozwanej, której podpis widnieje pod treścią umowy kredytowej stosownie do art. 253 k.p.c., spoczywał obowiązek obalenia domniemania, że zawarte w tym dokumencie oświadczenie od niej nie pochodzi (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2000r. sygn. II CKN 668/98). Pozwana zaprzeczyła prawdziwości dokumentu stąd też przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego grafologa na okoliczność autentyczności podpisu pozwanej na umowie był niezbędny dla ustalenia okoliczności sprawy.

Opinię w sprawie sporządziła biegła grafolog U. K. na podstawie badań porównawczych w oparciu o wzory bezwzględnie podpisów i pisma pochodzących od A. B. min. takich jak: zapisy słowno – cyfrowe widniejące na oryginałach wniosków z dn. 20.12.2006 r., 06.05.2011 r. i 03.10.2012 r. o wydanie dowodu osobistego, na którym w pozycji „podpis” widnieje czytelny podpis o treści (...), czytelne podpisy o treści (...) oraz nieliczne zapisy słowno – cyfrowe widniejące na dokumentach w aktach sprawy, które zostały porównane z czytelnym podpisem kredytobiorcy na oryginale Umowy o kredyt na zakup artykułów przemysłowych i usług nr (...) zawartej dnia 03.11.2003 r. według zapisu podpisanego przez A. B.. W trakcie badania szczegółowo poddano ocenie wszelkie zjawiska graficzne, poczynając od najbardziej ogólnych, aż do elementów konstrukcyjnych i detali, co pozwoliło na dokładne zinterpretowanie analizowanych zjawisk graficznych. Analizę przeprowadzono zgodnie z metodyką badań porównawczych zestawiając kwestionowany czytelny podpis o treści (...) widniejący na umowie kredytowej z wzorami porównawczymi. Na podstawie tak przeprowadzonego badania, w oparciu o materiał porównawczy pochodzący od A. B. stwierdzono, że konfrontowane podpisy zostały nakreślone przez jedną osobę – A. B.. Opinia ma charakter kategoriowy.

Wobec tak jednoznacznych wniosków opinii zarzut pozwanej, iż nie podpisywała kwestionowanej umowy uznać należy za bezzasadny. Pozwana co prawda złożyła zeznania, niemniej jednak jej wyjaśnienia sąd uznał za niewiarygodne. Zeznania A. B. w tym zakresie są odmienne od twierdzeń biegłej, które mają walor katerygoryczny. Biegła zatem jednoznacznie potwierdziła, że to A. B. złożyła podpis pod treścią umowy. Podnoszona przez pozwaną okoliczność innego miejsca zamieszkania, braku numeru identyfikacyjnego pozwanej, na które powoływała się w sprzeczności od nakazu zapłaty oraz w swoich zeznaniach, nie niweczą skutków zawartej umowy jak też faktu, że pozwana taką umowę zawarła. Podnoszone przez nią zarzuty nie zostały potwierdzone żadnymi dowodami przeciwnymi, stąd uznać należy, że pozwana ograniczyła się jedynie do zakwestionowania autentyczności swojego podpisu, przy czym zarzut ten w kontekście wniosków zawartych w opinii biegłego z zakresu grafologii okazał się bezzasadny.

Sąd, w oparciu o art. 6 k.c. oraz art. 3, 217, art. 227 k.p.c. 232 zdanie pierwsze, art. 233 § 2 k.p.c., uznał przedstawione przez powoda pismo – umowę kredytu z dn.3.11.2003 r. za wiarygodny dowód w sprawie. Pozwana powinna obalić prawdziwość tego dokumentu, czego nie dokonała w niniejszym procesie. Z przytoczonego przepisu art. 253 k.p.c. w zw. z art. 245 k.p.c. jednoznacznie wynika, że obok domniemania prawdziwości wymienione przepisy statują domniemanie, iż zawarte w dokumencie prywatnym oświadczenie złożyła osoba, która ten dokument podpisała. W sytuacji, gdy podpis na omówionym dokumencie pochodzi od pozwanego, a zaprzeczał on prawdziwości złożonego na tym dokumencie oświadczenia, ciężar dowodu nieprawdziwości we wskazanym zakresie dokumentu obciążał - stosownie do art. 253 k.p.c. - jego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 18 października 2005 r. sygn. I ACa 323/05).

W konsekwencji zatem uznać należy, że pozwana zawarła umowę o przyznanie kredytu. Bezsporny w sprawie był również fakt braku spłaty dochłodzonej należności. Stan zadłużenia pozwanej wynika z przedłożonych przez powoda dokumentów prywatnych (art. 245 k.p.c.), wobec czego żądanie zapłaty 27.536,22 zł należało uznać za zasadne. Po pierwsze przedłożony przez powoda dokument w postaci oryginału umowy kredytu wskazuje na istnienie stosunku zobowiązaniowego. Dokument taki, pod którym widnieje podpis złożony osobiście przez pozwaną, korzysta z domniemania wynikającego w treści art. 245 k.p.c. iż dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Zgodnie z wyrażonym w doktrynie poglądem należy wówczas przyjąć, że treść dokumentu została wypełniona zgodnie z porozumieniem stron czynności. Po wtóre powód skutecznie wykazał, iż jest następcą prawnym banku, któremu przysługuje w myśl art. 509 k.c. nabyta wierzycielność. Zgodnie z jego treścią wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzycielność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzycielnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa.

Na kwotę dochodzoną pozvem składa się nabyta wierzycielność wraz z odsetkami. Pozwana nie odniosła się merytorycznie do tak określonej w pozwie wysokości żądania i nie zakwestionowała go. Zapłata należności w wysokości określonej przez powoda oraz przyjęty sposób ustalenia zadłużenia znajduje za to dostateczne uzasadnienie w dowodach przeprowadzonych w sprawie oraz obowiązujących przepisach prawa. W skład zobowiązania wchodzi nie tylko należność główna, ale także odsetki umowne oraz ustawowe. W myśl art. 481 § 1 i 2 k.p.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże gdy wierzycielność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy. Przesłanką żądania odsetek nie jest powstanie szkody w majątku wierzyciela, ale sytuacja, w której zobowiązany narusza treść stosunku obligacyjnego przez uchybienie terminowi świadczenia, a co w sprawie niniejszej miało miejsce.

Orzeczenie o kosztach uzasadnia treść art. 98 k.p.c. Na zasądzoną kwotę składa się wysokość wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 2400 zł, uiszczona opłata sądowa od pozwu w łącznej wysokości 1377,00 zł (345,00 zł + 1032,00 zł), opłata skarbową od dokumentu pełnomocnictwa – 17 zł oraz kwota 4,31 zł stanowiąca opłatę manipulacyjną dla dostawcy usług płatności uiszczona w elektronicznym postępowaniu sądowym.

Orzeczenie w pkt 2 uzasadnia treść art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. W sprawie poniesiony został wydatek związany z przyznaniem wynagrodzenia biegłemu, który z uwagi na art. 98 powinien obciążać pozwaną. A. B. zwolniona została w całości od kosztów sądowych. W tym stanie rzeczy dalszymi kosztami postępowania obciążony został Skarb Państwa.